

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 184 (XXVIII) — Nr. 223

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 25 martie 2016

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
	ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
500.	— Ordin al ministrului afacerilor externe privind documentele care atestă reședința în străinătate în vederea exercitării dreptului de vot la alegerile parlamentare din anul 2016.....	2–10
	ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
	Decizia nr. 1 din 18 ianuarie 2016 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept)	11–15

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE

ORDIN

privind documentele care atestă reședința în străinătate în vederea exercitării dreptului de vot la alegerile parlamentare din anul 2016

Ținând cont de prevederile art. 83 alin. (4) din Legea nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, cu modificările și completările ulterioare,

având în vedere dispozițiile art. 4 alin. (1) din Legea nr. 288/2015 privind votul prin corespondență, precum și modificarea și completarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente,

în temeiul art. 5 alin. (7) din Hotărârea Guvernului nr. 8/2013 privind organizarea și funcționarea Ministerului Afacerilor Externe, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul afacerilor externe emite următorul ordin:

Art. 1. — Începând cu data intrării în vigoare a prezentului ordin, în vederea exercitării dreptului de vot la alegerile parlamentare din anul 2016, se stabilesc documentele care atestă reședința în străinătate, prevăzute în lista din anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și pe site-ul Ministerului Afacerilor Externe.

Ministrul afacerilor externe,
Lazăr Comănescu

București, 21 martie 2016.
Nr. 500.

ANEXĂ

LISTA

documentelor care atestă reședința în străinătate în vederea exercitării dreptului de vot la alegerile parlamentare din anul 2016

NOTE:

1. Pentru cetățenii români care dețin și cetățenia statului de reședință, documentele de identitate eliberate de autoritățile locale ale statului de reședință (carte de identitate, pașaport, certificat de naturalizare/cetățenie etc.) reprezintă dovada de reședință în statul respectiv.
2. Documentele speciale emise cetățenilor români angajați ai misiunilor diplomatice/oficiilor consulare și ai organizațiilor internaționale cu sediul în străinătate, precum și cele emise membrilor de familie ai acestora reprezintă dovada de reședință în statul respectiv.
3. În vederea exercitării dreptului de vot la alegerile parlamentare din anul 2016 este necesară prezentarea unui singur document din cele enumerate mai jos.

Nr. crt.	Țara	Documentele
1.	Afganistan	1. viză de lungă ședere
2.	Africa de Sud	1. carte de identitate eliberată cetățenilor străini 2. document care atestă stabilirea domiciliului în țara de reședință eliberat de Ministerul de Interne local 3. declarație pe propria răspundere dată în fața autorităților locale de poliție prin care se atestă adresa de domiciliu 4. permis de reședință temporară, acordat sub forma unei vize 5. permis de rezidență permanentă
3.	Albania	1. document care atestă domiciliul 2. permis de ședere pentru străini

Nr. crt.	Țara	Documentele
4.	Algeria	1. carte de reședință 2. permis de ședere
5.	Andorra	1. titlu de sejur eliberat străinilor 2. permis de conducere
6.	Angola	1. permis de ședere permanentă 2. permis de ședere temporară 3. viză de muncă aplicată în pașaport 4. carte de rezidență pentru cetățeni străini
7.	Arabia Saudită	1. permis de rezident 2. adeverință care să ateste adresa
8.	Argentina	1. document de identitate pentru străini 2. adeverință privind rezidență temporară 3. adeverință privind rezidența permanentă
9.	Armenia	1. permis de rezidență temporară 2. document de călătorie pentru străini 3. permis de ședere permanentă
10.	Australia	1. viză de rezidență temporară 2. viză de rezidență permanentă 3. permis de conducere
11.	Austria	1. dovadă de înscriere sau înregistrare 2. adeverință de înregistrare pentru cetățenii SEE și ai Confederației Elvețiene 3. certificat privind libera circulație în UE 4. titlu de ședere sau dovadă de stabilire 5. document de identitate cu fotografie pentru cetățenii comunitari 6. adeverință de lungă ședere
12.	Azerbaidjan	1. permis de rezidență temporară 2. permis de rezidență permanentă
13.	Bahamas	1. permis de ședere permanentă
14.	Bahrain	1. carte de identitate pentru străini 2. permis de ședere
15.	Bangladesh	Conform pct. 1 și 2 din notă
16.	Belarus	1. permis de ședere
17.	Belgia	1. permis de ședere temporară, tip E 2. permis de ședere permanentă, tip E+ 3. atestat de înregistrare la primărie pentru ședere temporară 4. atestat de înregistrare la primărie pentru ședere permanentă 5. carte de identitate pentru străini 6. certificat de înregistrare în registrul străinilor 7. certificat de înregistrare
18.	Bolivia	Conform pct. 1 și 2 din notă
19.	Bosnia și Herțegovina	1. colant privind reședința aplicat în pașaport 2. card pentru rezidenți străini 3. decizie de acordare a rezidenței
20.	Botswana	1. permis de ședere 2. document privind stabilirea domiciliului 3. act eliberat de organele de poliție care conține adresa de domiciliu
21.	Brazilia	1. carte de identitate pentru străini 2. carte de domiciliu 3. document de rezidență temporar
22.	Bulgaria	1. permis de ședere pentru cetățenii UE 2. card de rezidență permanentă pentru străini 3. certificat de rezidență pe termen lung 4. adeverință eliberată de autoritățile locale prin care se confirmă șederea
23.	Cambodgia	1. viză aplicată în pașaport

Nr. crt.	Țara	Documentele
24.	Canada	<ol style="list-style-type: none"> 1. titlu de călătorie 2. titlu de călătorie pentru refugiați 3. certificat de identitate 4. card de rezident permanent 5. fișă privind dreptul de ședere IMM 1000 6. permis de ședere temporară 7. permis de muncă 8. permis de studii 9. permis pentru refugiați 10. permis de conducere
25.	Capul Verde	1. permis de ședere permanentă
26.	Republica Centrafricană	Conform pct. 1 și 2 din notă
27.	Cehia	<ol style="list-style-type: none"> 1. permis de rezidență temporară 2. permis de rezidență permanentă 3. colant aplicat în pașaport privind permisiunea de ședere temporară/permanentă 4. adeverință privind reședința
28.	Chile	<ol style="list-style-type: none"> 1. carte de identitate pentru străini 2. permis de ședere permanentă
29.	R.P. Chineză	<ol style="list-style-type: none"> 1. permis de ședere 2. dovadă de stabilire a reședinței eliberată de secțiile de poliție: <ol style="list-style-type: none"> a) tipizatul model 2008 b) tipizatul model 2009 c) dovadă de stabilire a reședinței temporare d) dovadă de stabilire a reședinței temporare pentru vizitatori 3. permis de ședere permanentă eliberat de Hong Kong și Macao
30.	Cipru	<ol style="list-style-type: none"> 1. certificat de înregistrare 2. permis de ședere temporară 3. carte de identitate pentru străini 4. permis de ședere „RTCN” sub forma unei vize/ștampile aplicate în pașaport
31.	Coasta de Fildeș	<ol style="list-style-type: none"> 1. certificat de rezidență 2. permis de ședere temporară
32.	Comore	<ol style="list-style-type: none"> 1. document privind stabilirea domiciliului 2. act eliberat de organele de poliție care conține adresa de domiciliu
33.	Congo	<ol style="list-style-type: none"> 1. viză de ședere 2. atestat de rezidență
34.	Costa Rica	Conform pct. 1 și 2 din notă
35.	Columbia	<ol style="list-style-type: none"> 1. carte de identitate pentru străini 2. permis de ședere temporară
36.	Croatia	<ol style="list-style-type: none"> 1. permis de rezidență 2. card de rezidență 3. carte de identitate pentru străini 4. adeverință eliberată de unitățile de poliție 5. viză aplicată în pașaport
37.	Cuba	1. carte de identitate pentru străini (completată olograf)
38.	Danemarca	<ol style="list-style-type: none"> 1. permis de ședere/rezidență 2. dovadă a dreptului de ședere având forma unei adeverințe 3. certificat de înregistrare 4. permis de conducere 5. card de sănătate
39.	Republica Dominicană	1. carte de identitate pentru străini
40.	Egipt	<ol style="list-style-type: none"> 1. permis de ședere temporară sub forma unui colant aplicat în pașaport 2. viză de ședere
41.	El Salvador	Conform pct. 1 și 2 din notă
42.	Elveția	<ol style="list-style-type: none"> 1. permis de ședere de tip card 2. permis de ședere electronic de tip card 3. permis de ședere permanentă 4. permis de ședere de scurtă durată

Nr. crt.	Țara	Documentele
43.	Emiratele Arabe Unite	1. viză de reședință 2. permis de rezidență
44.	Estonia	1. permis de rezidență temporară 2. card de identitate pentru cetățeni UE 3. permis de reședință sub formă de colant aplicat în pașaport 4. permis de reședință pe termen lung sub formă de viză aplicată în pașaport 5. extras de reședință eliberat de Registrul Populației
45.	Etiopia	1. permis de ședere temporară
46.	Filipine	1. certificat de înregistrare pentru străini 2. permis de muncă pentru străini 3. viză de reședință
47.	Finlanda	1. permis de rezidență 2. card de rezidență 3. permis de reședință sub formă de colant aplicat în pașaport 4. atestat de reședință eliberat de evidența populației 5. atestat de reședință eliberat de poliție 6. permis de conducere
48.	Franța	1. titlu de sejur (modelul electronic și carte de rezident) 2. recipisă temporară care înlocuiește titlul de sejur expirat sau pierdut 3. adeverință, certificat și atestat prin care primarul/funcționarul primăriei certifică și semnează faptul că solicitantul domiciliază în Franța 4. certificat sau adeverință de școlarizare 5. atestat care conține numărul național de asigurare medicală 6. ultimul aviz de impozitare 7. dovadă a calității de șomer (cu valabilitate de un an) 8. permis de conducere 9. card de asigurare medicală 10. atestat de domiciliu eliberat de Ministerul de Interne francez
49.	Gabon	1. permis de ședere
50.	Gambia	Conform pct. 1 și 2 din notă
51.	Germania	1. adeverință privind domiciliul permanent/reședința 2. adeverință privind dreptul la liberă circulație și la alegerea domiciliului în UE 3. permis de muncă (numai pentru persoanele care dețin și cetățenia germană) 4. permis de ședere pe durată determinată 5. permis de ședere 6. permisiune de stabilire permanentă 7. permisiune de ședere permanentă EU
52.	Georgia	1. permis electronic de ședere temporară 2. permis de ședere permanentă
53.	Grecia	1. adeverință de înregistrare 2. permis de ședere pe suport letric 3. adeverință privind domiciliul 4. adeverință de înregistrare ca membru de familie al unui cetățean european 5. carte de rezidență pentru membrul de familie al unui cetățean european
54.	Ghana	Conform pct. 1 și 2 din notă
55.	Guatemala	1. viză aplicată în pașaport 2. permis de ședere
56.	Guineea Bissau	1. permis de ședere
57.	Guineea Conakry	Conform punctelor 1 și 2 din notă
58.	Guyana	Conform pct. 1 și 2 din notă
59.	India	1. PIO Card 2. certificat de înregistrare 3. viză aplicată în pașaport
60.	Indonezia	1. permis de ședere temporară 2. permis de ședere permanentă

Nr. crt.	Țara	Documentele
61.	Iordania	1. permis de ședere 2. permis de muncă 3. viză de ședere aplicată în pașaport
62.	Irak	1. document care atestă dreptul de ședere 2. document care atestă domiciliul
63.	Iran	1. viza de muncă 2. viza de rezidență
64.	Irlanda	1. adeverința privind adresa de domiciliu emisă de poliție sau de serviciile sociale 2. certificat de înregistrare 3. atestat privind încadrarea în muncă și plata taxelor și impozitelor (formularele P45 și P60) 4. document care conține numărul de înregistrare socială (card social și scrisoare de atribuire a numărului de înregistrare socială) 5. contract de închiriere a locuinței înregistrat la autorități 6. contract de proprietate a unui imobil rezidențial 7. permis de conducere
65.	Islanda	1. permis de ședere 2. certificat de rezidență
66.	Israel	1. carte de identitate emisă pentru persoanele care urmează să primească cetățenia 2. carte de identitate emisă pentru cetățenii străini rezidenți 3. viză de reședință sau de muncă
67.	Italia	1. carte de identitate pentru cetățenii străini 2. atestat de ședere/de înscriere în registrul populației 3. certificat de rezidență emis de primăria locală 4. certificat privind componența familiei — dacă pe acesta este înscrisă reședința titularilor 5. certificat cumulativ privind reședința și alte drepturi 6. permis de ședere
68.	Japonia	1. card de rezidență 2. certificat de rezidență 3. certificat de atestare a rezidenței 4. viză aplicată în pașaport
69.	Kazahstan	1. permis de ședere 2. certificat de rezidență eliberat de primăria locală 3. carte de migrațiune 4. atestat de înscriere în registrul de populație 5. permis de muncă
70.	Kenya	1. carte de identitate pentru străini 2. viză de reședință aplicată în pașaport
71.	Kuweit	1. carte de identitate pentru străini 2. viză de reședință aplicată în pașaport
72.	Lesotho	1. act eliberat de organele de poliție care conține adresa de domiciliu
73.	Letonia	1. permis de ședere temporară 2. permis de ședere permanentă
74.	Liban	1. permis de ședere 2. extras individual de stare civilă cu datele personale
75.	Libia	1. carte de familie pentru persoanele căsătorite cu cetățeni libieni 2. viză de reședință 3. adeverință de reședință
76.	Liechtenstein	1. permis de ședere de tip card 2. permis de ședere electronic de tip card 3. permis de ședere permanentă 4. permis de ședere de scurtă durată
77.	Lituania	1. permis de ședere 2. adeverință care atestă domiciliul
78.	Luxemburg	1. legitimația de înregistrare și sejur permanent pentru cetățenii UE 2. certificat de reședință familial 3. certificat de reședință nominal

Nr. crt.	Țara	Documentele
79.	Macedonia	1. carte de identitate pentru străini 2. permis de ședere temporară sub forma unui card 3. permis de ședere temporară sub forma unei vize aplicată în pașaport 4. permis de ședere permanentă sub forma unui card
80.	Madagascar	1. document privind stabilirea domiciliului în țara de reședință 2. act eliberat de organele de poliție care conține adresa exactă de domiciliu
81.	Malaezia	1. carte de identitate pentru străini 2. permis de ședere 3. viză de lungă ședere 4. viză de reședință 5. colant aplicat în pașaport care atestă reședința temporară
82.	Mali	1. certificat de rezidență
83.	Malta	1. permis de ședere 2. carte de reședință pentru cetățenii UE 3. certificat de înregistrare
84.	Marea Britanie	1. colant/ștampilă aplicat(ă) în pașaport care atestă reședința 2. colant/vinietă aplicat(ă) în pașaport privind dreptul de ședere 3. certificat de înregistrare 4. autorizație de muncă 5. document care atestă reședința permanentă 6. document care atestă înregistrarea la autoritățile locale privind confirmarea și stabilirea taxelor locale, respectiv adeverința de plată a impozitelor la autoritățile centrale sau locale 7. permis de conducere 8. document care conține numărul național de asigurare 9. document care conține numărul de asigurare medicală 10. contract de închiriere a locuinței înregistrat la autoritățile locale 11. extras de cont bancar curent de la o bancă din Marea Britanie 12. facturi de plată utilități în Marea Britanie
85.	Maroc	1. permis de ședere/carte de rezidență 2. carte de sejur 3. certificat de înregistrare 4. recipisă (echivalentul certificatului de înregistrare)
86.	Mauritania	1. permis de ședere
87.	Mauritius	1. certificat de înregistrare 2. act eliberat de organele de poliție care conține adresa de domiciliu
88.	Mexic	1. atestat de reședință temporară 2. atestat de reședință permanentă 3. document unic de migrare
89.	Mongolia	1. permis de ședere 2. autorizație de muncă 3. viză de muncă
90.	Republica Moldova	1. permis de ședere temporară
91.	Monaco	1. titlu de sejur 2. permis de conducere
92.	Mozambic	1. adeverință de reședință 2. act eliberat de organele de poliție care conține adresa de domiciliu
93.	Muntenegro	1. adeverință privind dreptul de ședere temporară sau permanentă 2. permis de ședere temporară 3. permis de ședere permanentă 4. permis de muncă 5. viză aplicată în pașaport
94.	Namibia	1. document privind stabilirea domiciliului în țara de reședință 2. act eliberat de organele de poliție care conține adresa exactă de domiciliu 3. permis de muncă 4. permis de ședere permanentă 5. viză aplicată în pașaport

Nr. crt.	Țara	Documentele
95.	Nicaragua	Conform pct. 1 și 2 din notă
96.	Nigeria	1. permis de ședere
97.	Norvegia	1. dovadă de domiciliu/certificat de înregistrare 2. drept de ședere/viza de reședință 3. permis de conducere
98.	Noua Zeelandă	1. viză de rezidență sub forma unui colant aplicat în pașaport 2. permis de conducere 3. card de asigurare socială și medicală și de protecție socială, care include adresa de reședință a posesorului și numărul de referință al persoanei 4. notificare a autorităților/administrației pentru taxe/impozite 5. contract de închiriere a locuinței 6. factură de plată a utilităților 7. extract bancar care să includă și adresa persoanei
99.	Olanda	1. permis de ședere 2. adeverință (extras) din evidențele primăriei care atestă reședința 3. extras internațional al înregistrării persoanelor în registrul populației
100.	Sultanatul Oman	1. card de rezidență 2. viză aplicată în pașaport
101.	Palestina	1. viză de lungă ședere acordată cetățenilor străini căsătoriți cu cetățeni palestinieni
102.	Pakistan	1. card pentru persoane de origine pakistaneză
103.	Papua Noua Guinee	1. permis de rezidență permanentă 2. viză de lucru cu multiple intrări
104.	Panama	1. carte de identitate pentru străini
105.	Paraguay	1. document de identitate pentru străini 2. adeverință privind rezidența temporară 3. adeverință privind rezidența permanentă
106.	Peru	1. carte de identitate pentru străini 2. carnet de străin 3. permis de ședere
107.	Polonia	1. adeverință privind înregistrarea șederii cetățeanului UE 2. document care confirmă dreptul de ședere definitivă
108.	Portugalia	1. permis de reședință permanentă 2. titlu de reședință 3. certificat de cetățean european
109.	Qatar	1. carte de identitate pentru străini 2. colant privind reședința
110.	R.P.D. Coreea	1. permis de reședință
111.	R. Coreea	1. card de înregistrare pentru străini 2. certificat de înregistrare pentru străini 3. viză care atestă șederea legală
112.	Federația Rusă	1. permis de ședere pentru cetățenii străini 2. permis de reședință temporară pentru cetățenii străini 3. ștampilă aplicată în pașaport cu menționarea adresei de domiciliu/termenului de ședere 4. viză de lungă ședere de muncă și studii 5. talon separat de viză de lungă ședere 6. adeverință eliberată de Direcția Serviciului Federal pentru Migrațiune — complementară eliberării buletinului de identitate/pașaportului intern
113.	Rwanda	1. viză aplicată în pașaport

Nr. crt.	Țara	Documentele
114.	San Marino	<ol style="list-style-type: none"> 1. carte de identitate pentru străini 2. permis de reședință 3. permis de ședere 4. permis de ședere special 5. carte verde 6. permis de muncă 7. certificat de înscriere sau de rezidență
115.	Seychelles	<ol style="list-style-type: none"> 1. document privind stabilirea domiciliului în țara de reședință 2. act eliberat de organele de poliție care conține adresa de domiciliu
116.	Serbia	<ol style="list-style-type: none"> 1. carte de identitate pentru străini 2. permis de ședere permanentă aplicat în pașaport sub forma unui colant de viză 3. viză de ședere temporară aplicată în pașaport 4. adeverință care atestă adresa de domiciliu 5. permis de ședere kosovar
117.	Senegal	<ol style="list-style-type: none"> 1. permis de ședere 2. viză de lungă ședere 3. autorizație de ședere
118.	Singapore	<ol style="list-style-type: none"> 1. card de identitate pentru rezidenți permanenți 2. card de identitate pentru cetățeni străini 3. permis de angajat 4. permis de muncă 5. permis de aparținător 6. permis de student 7. permis de vizită 8. permis de întreprinzător
119.	Siria	<ol style="list-style-type: none"> 1. document de reședință 2. permis de ședere 3. viză de reședință aplicată în pașaport 4. permis de muncă
120.	Slovacia	<ol style="list-style-type: none"> 1. carte de identitate pentru străini 2. permis de reședință permanentă 3. adeverință de domiciliu
121.	Slovenia	<ol style="list-style-type: none"> 1. permis de ședere sub formă de carnet 2. permis de ședere permanentă sub formă de card 3. permis de ședere temporară sub formă de card 4. permis de ședere sub formă de viză 5. certificat de înregistrare a cetățeanului UE 6. adeverință de domiciliu
122.	Spania	<ol style="list-style-type: none"> 1. certificat de înregistrare ca cetățean comunitar 2. adeverință de înregistrare în Registrul municipal 3. permis de conducere 4. card de sănătate 5. carnet de elev/student 6. documente care conțin NIE/numărul de identificare al străinului, respectiv: <ol style="list-style-type: none"> a) carte de muncă b) certificat de persoană în căutarea unui loc de muncă c) certificat de înscriere la asigurările sociale
123.	Sri Lanka	<ol style="list-style-type: none"> 1. viză de lungă ședere aplicată în pașaport
124.	SUA	<ol style="list-style-type: none"> 1. permis de reședință permanentă 2. permis de muncă 3. viză aplicată în pașaport 4. formular I-797 sau I-797A 5. permis de conducere 6. ID-card
125.	Sudan	<ol style="list-style-type: none"> 1. permis de ședere 2. permis pentru străinii de origine sudaneză 3. viză care atestă dreptul de ședere aplicată în pașaport

Nr. crt.	Țara	Documentele
126.	Suedia	1. orice act emis de Agenția de Taxe, indiferent de forma și titlul acestuia, prin care se demonstrează că titularul posedă număr personal suedez 2. permis de conducere 3. adeverință de înregistrare la Agenția pentru Ocuparea în Muncă, împreună cu adeverință de deținere a unui număr de coordonare suedez eliberat de Agenția de Taxe. 4. document emis de universitatea la care studiază — pentru studenții care se află la studii pentru mai mult de 3 luni și mai puțin de sau egal cu 12 luni
127.	Swaziland	1. document privind stabilirea domiciliului în țara de reședință 2. act eliberat de organele de poliție care conține adresa de domiciliu
128.	Thailanda	1. pașaport special eliberat cetățenilor străini 2. permis de ședere având forma unei vize aplicate în pașaport 3. permis de muncă 4. permis de conducere
129.	Timorul de Est	1. permis de ședere permanent 2. viză de lucru
130.	Togo	1. permis de rezidență
131.	Trinidad & Tobago	1. certificat de înregistrare a șederii
132.	Tunisia	1. permis de ședere 2. viză aplicată în pașaport
133.	Turcia	1. permis de ședere 2. permis de muncă
134.	Turkmenistan	1. adeverință eliberată de Serviciul pentru Migrație care confirmă dreptul de ședere 2. permis de ședere 3. viză de lungă ședere aplicată în pașaport
135.	Ucraina	1. permis de ședere temporară 2. permis de ședere permanentă 3. viză de lungă ședere 4. adeverință de înregistrare eliberată fiecărui cetățean de peste 16 ani la eliberarea buletinului de identitate
136.	Ungaria	1. card de domiciliu 2. card de înregistrare pentru cetățenii SEE 3. permis de ședere permanentă 4. permis de ședere 5. adeverință de stabilire a domiciliului
137.	Uruguay	1. carte de identitate pentru străini 2. carte de identitate provizorie
138.	Uzbekistan	1. drept de ședere permanentă sub formă de viză aplicată în pașaport 2. drept de ședere temporară sub formă de viză aplicată în pașaport însoțit de un document care atestă adresa la care este înregistrată persoana
139.	Venezuela	1. dovadă de domiciliu
140.	Vietnam	1. permis de ședere temporară 2. permis de ședere permanentă 3. viză aplicată în pașaport
141.	Yemen	1. viză aplicată în pașaport
142.	Zambia	1. document privind stabilirea domiciliului în țara de reședință 2. act eliberat de organele de poliție care conține adresa de domiciliu
143.	Zimbabwe	1. permis de rezidență 2. viză aplicată în pașaport 3. permis de ședere temporară 4. permis de ședere permanentă 5. permis de muncă temporar

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 1

din 18 ianuarie 2016

Dosar nr. 3.899/1/2015

Iulia Cristina Tarcea	vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Lavinia Curelea	președintele Secției I civile
Roxana Pop	președintele delegat al Secției a II-a civile
Ionel Barbă	președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Cristina Petronela Văleanu	judecător la Secția I civilă
Elena Floarea	judecător la Secția I civilă
Eugenia Pușcașiu	judecător la Secția I civilă
Carmen Elena Popoiag	judecător la Secția I civilă
Simona Lala Cristescu	judecător la Secția I civilă
Eugenia Voicheci	judecător la Secția a II-a civilă
Minodora Condoiu	judecător la Secția a II-a civilă
Mirela Polițeanu	judecător la Secția a II-a civilă
Marian Budă	judecător la Secția a II-a civilă
Rodica Zaharia	judecător la Secția a II-a civilă
Dana Iarina Vartires	judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Adriana Elena Gherasim	judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Viorica Trestianu	judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Emilia Claudia Vișoiu	judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Cezar Hîncu	judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a fost constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și ale art. 27⁵ alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare (denumit în continuare *Regulamentul Î.C.C.J.*).

Ședința este prezidată de doamna judecător Iulia Cristina Tarcea, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

La ședința de judecată participă Aurel Segărceanu, magistrat-asistent desemnat în conformitate cu dispozițiile art. 27⁶ din Regulamentul Î.C.C.J.

Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a luat în examinare sesizarea formulată de Tribunalul Brașov — Secția I civilă, în Dosarul nr. 8.276/197/2014, privind pronunțarea unei hotărâri prealabile referitoare la următoarea chestiune de drept:

„Dacă diferența de tratament din partea unui angajator, manifestată cu ocazia punerii în executare a unor hotărâri judecătorești, ce constituie titluri executorii de care beneficiază mai mulți angajați, în sensul că pentru unii angajați, beneficiari ai titlurilor executorii menționate, acestea au fost puse în executare voluntar, iar pentru alții, aflați în aceeași situație, s-a refuzat executarea, deși toate hotărârile judecătorești ce constituie titluri executorii vizează aceleași drepturi salariale, respectiv sporuri acordate pe baza acelorași temeiuri de drept, în toate cazurile necuantificate, această diferență de tratament

poate fi interpretată ca fiind o discriminare în sensul art. 2 din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată”.

Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că la dosar a fost depus raportul întocmit de judecătorii-raportori, care a fost comunicat părților la data de 17 decembrie 2015, potrivit dispozițiilor art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă, iar acestea, cu excepția Ministerului Finanțelor Publice, nu și-au exprimat punctul de vedere.

În urma deliberărilor, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept rămâne în pronunțare asupra sesizării privind pronunțarea unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul sesizării

1. Titularul sesizării este Tribunalul Brașov — Secția I civilă, învestit cu soluționarea apelului declarat de pârâții Ministerul Finanțelor Publice și Direcția Generală a Finanțelor Publice Brașov împotriva Sentinței civile nr. 12.235 din 7 noiembrie 2014 și a Încheierii din 19 septembrie 2014, pronunțate de Judecătoria Brașov, apel care formează obiectul Dosarului nr. 8.276/197/2014.

2. Titularul sesizării este legitimat procesual activ, în conformitate cu dispozițiile art. 519 din Codul de procedură civilă, întrucât judecă în ultimă instanță, potrivit dispozițiilor art. 27 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată (denumită în continuare *Ordonanța Guvernului nr. 137/2000*), raportat la art. 95 pct. 2 și la art. 483 alin. (2) teza I din Codul de procedură civilă, nefăcându-se dovada că nivelul pretențiilor deduse judecății de către fiecare reclamant depășește valoarea-prag de 200.000 lei, stabilită de art. 94 alin. (1) lit. j) din același cod și nici dovada că s-a contestat competența *ratione materiae* a primei instanțe.

II. Obiectul și temeiul juridic al sesizării

3. Prin Încheierea din 1 octombrie 2015, pronunțată în Dosarul nr. 8.276/197/2014, Tribunalul Brașov — Secția I civilă a sesizat, în temeiul dispozițiilor art. 519—520 din Codul de procedură civilă, Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri pentru dezlegarea chestiunii de drept sus-menționate.

III. Expunerea succintă a procesului

4. Prin cererea înregistrată cu nr. 8.276/197/2014 pe rolul Judecătoria Brașov, reclamantii Manea Marieta, Tănase Anca, Haldan Daniela, Șerban Simona Victoria, Natea Ilie, Păzitor Traian, Szollosi Ionelia și Szollosi Adrian, în contradictoriu cu pârâții Ministerul Finanțelor Publice și Direcția Generală a Finanțelor Publice a Județului Brașov, au solicitat următoarele:

— să se constate, în sensul prevederilor art. 2 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000, că reclamantii sunt supuși unui tratament discriminatoriu determinat de refuzul pârâtului nr. 1 de a le achita sumele aferente suplimentului postului și suplimentului corespunzător treptei de salarizare, prevăzute de

art. 31 alin. (1) lit. c) și d) din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, republicată, cu modificările și completările ulterioare (denumită în continuare *Legea nr. 188/1999*), pentru perioada 1 ianuarie 2005 și până la apariția Legii nr. 330/2009 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, cu modificările ulterioare (denumită în continuare *Legea nr. 330/2009*);

— să fie obligați pârâții să le plătească reclamanților, cu titlu de despăgubiri, sume echivalente celor două suplimente, calculate prin aplicarea unui procent de 25% din salariul de bază, începând cu data de 1 ianuarie 2005 și cel târziu până la apariția Legii nr. 330/2009;

— să fie obligat pârâtul nr. 1 să aloce fondurile necesare achitării despăgubirilor solicitate.

5. Cererea a fost întemeiată în drept pe dispozițiile art. 27 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000.

6. În motivarea acțiunii, reclamanții au arătat că, în calitate de foști sau actuali funcționari publici în cadrul Direcției Generale a Finanțelor Publice Brașov, au beneficiat din punct de vedere salarial, până la intrarea în vigoare a Legii nr. 330/2009, de dreptul de a li se calcula și achita suplimentul postului și suplimentul corespunzător treptei de salarizare reglementate de art. 31 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 188/1999.

7. Acest drept a fost stabilit în favoarea reclamanților, în mod irevocabil, prin Sentința civilă nr. 789/CA din 3 decembrie 2008 a Tribunalului Brașov, prin care Direcția Generală a Finanțelor Publice Brașov a fost obligată să le plătească reclamanților sumele aferente suplimentelor salariale sus-menționate, hotărâre pe care însă pârâta refuză să o pună în executare, deși alți colegi ai reclamanților, aflați în aceeași situație, au obținut executarea benevolă a hotărârilor judecătorești.

8. În aceste condiții, reclamanții apreciază că sunt grav discriminați, fiind încălcat principiul egalității dintre cetățeni și cel al excluderii privilegiilor și discriminării, discriminarea produsă constând în comportamentul activ al pârâtelor, care refuză achitarea unor sume pe care le-au plătit în cuantum de 25% altor persoane, aflate într-o situație identică.

9. Prin Sentința civilă nr. 12.235 din 7 noiembrie 2014, pronunțată în contradictoriu și cu Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, Judecătoria Brașov a admis acțiunea și a constatat, în sensul prevederilor art. 2 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000, că reclamanții au fost supuși unui tratament discriminatoriu determinat de refuzul pârâților de a le achita sumele, actualizate cu rata inflației plus dobânda legală, aferente suplimentului postului și suplimentului corespunzător treptei de salarizare prevăzute de art. 31 alin. (1) lit. c) și d) din Legea nr. 188/1999, începând cu data de 1 ianuarie 2005 și până la încetarea raporturilor lor de serviciu sau până la noi dispoziții legale. Au fost obligați pârâții, conform art. 27 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000, să plătească reclamanților cu titlu de despăgubiri sume echivalente celor două suplimente, calculate prin aplicarea unui procent de 25% din salariul de bază, în considerarea fiecăruia dintre cele două suplimente neacordate, începând cu data de 1 ianuarie 2005 și până la data modificării situației de fapt și/sau de drept, dar nu mai târziu de momentul intrării în vigoare a Legii nr. 330/2009, respectiv 31 decembrie 2009. A fost obligat pârâtul nr. 1 să aloce fondurile necesare achitării despăgubirilor solicitate, conform capătului 2 al cererii de chemare în judecată.

10. Pentru a pronunța această soluție, prima instanță a reținut, în esență, următoarele:

11. Prin Sentința civilă nr. 789/CA din 3 decembrie 2008 a Tribunalului Brașov, rămasă irevocabilă prin Decizia civilă nr. 129/R din 17 februarie 2009, pronunțată de Curtea de Apel Brașov în Dosarul nr. 6.915/62/2008 și, ulterior, lămurită, Direcția Generală a Finanțelor Publice Brașov a fost obligată să le

plătească reclamanților Manea Marieta, Tănase Anca, Haldan Daniela, Șerban Simona Victoria, Natea Ilie, Păzitor Traian și defunctului Szollosi Iuliu, în funcție de data angajării, sumele de bani reprezentând suplimentul postului și suplimentul corespunzător treptei de salarizare pentru perioada 1 ianuarie 2005—3 decembrie 2008, actualizate cu indicii de inflație din momentul nașterii dreptului și până la data plății efective, precum și dobânda legală aferentă și, în continuare, până la încetarea raporturilor de serviciu ale reclamanților sau până la noi dispoziții legale. În privința cuantumului celor două suplimente, se reține că în considerentele celor două hotărâri acesta nu a fost menționat, iar prin Încheierea din data de 17 martie 2010 Tribunalul Brașov a respins cererea de lămurire a dispozitivului Sentinței civile nr. 789/CA din 3 decembrie 2008, în sensul indicării cuantumului celor două sporuri la procentul de 25% pentru fiecare spor, pe motiv că acest cuantum nu este prevăzut de niciun act normativ.

12. Reclamanții au solicitat D.G.F.P. Brașov executarea sentinței menționate, iar prin Adresa nr. 20.288 pârâta le-a comunicat că, întrucât instanțele de judecată au respins solicitarea reclamanților de acordare a celor două sporuri în procent de 25 % din salariul de bază, cererea de acordare a acestor suplimente într-un anumit cuantum este lipsită de temei legal.

13. Prin cererea de chemare în judecată formulată, reclamanții au solicitat angajarea răspunderii pârâților pentru tratamentul discriminatoriu care le-a fost aplicat, generat de refuzul de executare a unei hotărâri judecătorești irevocabile, în condițiile în care în aceeași situație s-au aflat și alți colegi ai lor, care au obținut sentințele civile nr. 757/CA din 17 noiembrie 2008, nr. 805/CA din 9 decembrie 2008 și nr. 655/CA din 1 octombrie 2008, dar care, spre deosebire de reclamanți, au obținut executarea sentințelor prin acordarea suplimentelor în cuantum de câte 25%, deși nici în cazul acestora cuantumul suplimentelor nu fusese indicat prin hotărârile judecătorești.

14. S-a apreciat că, pentru angajarea răspunderii pentru tratamentul discriminatoriu, condițiile ce trebuie dovedite de reclamanți constau în: 1. existența unui tratament diferențiat, manifestat prin deosebire de tratament, excludere, restricție sau preferință; 2. existența unui criteriu de discriminare; 3. tratamentul diferențiat să aibă drept scop ori efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței ori exercitării, în condiții de egalitate, a unui drept recunoscut de lege; 4. aceste prevederi, criteriul sau practici să nu fie justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluia scop să nu fie adecvate și necesare.

15. S-a constatat că, în cauză, reclamanții au dovedit că se află într-o situație identică cu alte persoane — reclamante în Dosarul nr. 6.778/62/2008 al Tribunalului Brașov, beneficiare ale Sentinței civile nr. 757/CA din 17 noiembrie 2008 — care au primit sume de bani calculate la un procent de 25% reprezentând suplimentul postului și suplimentul corespunzător treptei de salarizare, iar prin refuzul pârâtelor de a le achita reclamanților drepturile obținute în aceleași condiții ca reclamanții din Dosarul nr. 6.778/62/2008 s-a făcut și dovada tratamentului diferențiat, pe care pârâtele nu l-au justificat.

16. Împotriva sentinței pronunțate de prima instanță, pârâții au declarat apel, înregistrat pe rolul Tribunalului Brașov — Secția I civilă.

17. În motivele de apel, după invocarea unor excepții procesuale, pe fondul litigiului apelanții au susținut că, în cauză, nu poate fi identificat un criteriu de discriminare din cele reglementate de Ordonanța Guvernului nr. 137/2000. Astfel, s-a arătat că hotărârile judecătorești pronunțate în cazuri similare au fost puse în executare în măsura în care, în dispozitivul lor, au fost identificate sumele ori modalitatea de determinare a

cuantumului lor; or, atunci când, prin raportare la considerente, cuantumul pretențiilor încuviințate a dobândit un caracter determinabil. Au mai arătat apelanții-pârâți că reclamanții au demarat procedura de executare silită a titlului lor, litigiu în care, în cadrul unei contestații la executare inițiate de debitor, prin Decizia nr. 382/R/2010, Tribunalul Brașov a reținut imposibilitatea ducerii la îndeplinire a dispozitivului.

18. Prin Încheierea de la 1 octombrie 2015, la solicitarea autorității apelante, instanța de apel a sesizat Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept menționate în cele ce precedă.

19. În temeiul dispozițiilor art. 520 alin. (2) din Codul de procedură civilă, instanța a suspendat judecata apelului până la pronunțarea hotărârii prealabile.

IV. Motivele reținute de titularul sesizării, care susțin admisibilitatea procedurii de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție în temeiul art. 519 din Codul de procedură civilă

20. Instanța de apel a apreciat, cu titlu generic, fără a aduce niciun argument în sprijinul opiniei sale, că sesizarea este admisibilă, întrucât „vizează o chestiune de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei. Această chestiune prezintă un caracter de noutate, cu toate că s-au mai pronunțat hotărâri judecătorești în materie și cu privire la problematica pusă în discuție în speță, deoarece nu a fost tranșată de I.C.C.J. și nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, iar, pe de altă parte, pe rolul instanțelor judecătorești mai există litigii similare, nesoluționate irevocabil”.

V. Punctul de vedere al părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

21. Din încheierea de sesizare nu rezultă care este punctul de vedere al părților. Ministerul Finanțelor a formulat în dosarul de trimitere o cerere de lămurire a problemelor de drept, susținând lipsa culpei cu privire la remunerarea funcționarilor publici, a învederat existența unei practici neunitare și a atașat hotărâri judecătorești contrare.

VI. Punctul de vedere al completului de judecată care a sesizat instanța supremă cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

22. Completul de judecată nu a exprimat un punct de vedere propriu, limitându-se la a reține, în mod laconic, fără a motiva în vreun fel, că „diferența de tratament, adoptată de angajator cu ocazia punerii în executare a unor titluri executorii similare, față de unii angajați raportat la alți angajați aflați în situații identice, creează o discriminare, în sensul art. 2 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000, dacă nu există un motiv obiectiv pentru aplicarea acestui tratament diferențiat față de propriii salariați”.

VII. Răspunsul Ministerului Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție

23. Prin Adresa nr. 2.843/C/5.121/III-5/2015, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat că la nivelul Secției judiciare — Serviciul judiciar civil nu s-a verificat și nu se verifică, în prezent, practica judiciară, în vederea promovării unui eventual recurs în interesul legii cu referire la problema de drept ce formează obiectul sesizării.

VIII. Jurisprudența instanțelor naționale în materie

24. Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat asupra problemei de drept a cărei dezlegare se solicită.

25. Curțile de apel, cu excepția Curții de Apel Brașov, au comunicat că nu au fost identificate hotărâri judecătorești pronunțate cu privire la chestiunea de drept ce face obiectul sesizării și nici cauze similare, aflate pe rolul instanțelor și suspendate potrivit dispozițiilor art. 520 alin. (4) din Codul de procedură civilă.

26. Singurele instanțe care au transmis jurisprudență cu privire la chestiunea de drept ce face obiectul sesizării sunt cele arondate Curții de Apel Brașov, din analiza hotărârilor judecătorești pronunțate rezultând următoarele orientări jurisprudențiale:

27. Într-o primă opinie s-a apreciat că reclamanții au fost supuși unui tratament discriminatoriu, întrucât dreptul de a beneficia de suplimentul postului și de suplimentul corespunzător treptei de salarizare, pe care aceștia îl invocă, a fost încălcat prin neexecutarea hotărârilor judecătorești în raport cu alți funcționari publici, colegi ai reclamanților, în condițiile în care, în situație similară de necuantificare a celor două suplimente, aceștia au beneficiat de executarea hotărârilor lor judecătorești (Decizia civilă nr. 455 din 5 decembrie 2013 a Tribunalului Brașov).

28. S-a reținut că în niciuna dintre hotărârile judecătorești care au fost puse în executare, la fel ca în cele neexecutate, nu s-au cuantificat drepturile acordate, acțiunile fiind admise în parte, și nu în totalitate, iar în considerente reținându-se că stabilirea cuantumului sumelor nu are suport legal, deci situația în care se află reclamanții și situația colegilor lor, cărora li s-au achitat drepturile, sunt identice. Diferența de tratament dintre reclamanți și colegii acestora constituie discriminare, fiind lipsită de o justificare obiectivă și rezonabilă (Decizia civilă nr. 762/r din 25 iunie 2014 a Curții de Apel Brașov).

29. S-a arătat, de asemenea, că discriminarea reclamanților este una indirectă și constă în comportamentul activ al pârâților, care le refuză achitarea unor sume pe care le-au plătit altor persoane, aflate într-o situație identică. Acest comportament, prin efectele lui, defavorizează nejustificat reclamanții față de colegii lor, cărora li s-au achitat aceleași drepturi. Efectul acestui refuz, care nu a fost justificat obiectiv de pârâtă, constă în îngrădirea dreptului la executare al reclamanților. Legalitatea ori nelegalitatea punerii în executare nu interesează în cauza de față, discriminarea reclamanților menținându-se atât timp cât, față de celelalte persoane, aflate într-o situație identică, este continuată executarea, iar acestora le este refuzată (Decizia civilă nr. 145 din 5 februarie 2013 a Tribunalului Brașov — Secția I civilă; în același sens, Decizia civilă nr. 488/R din 15 octombrie 2013 a Tribunalului Covasna — Secția civilă, Sentința civilă nr. 3.108 din 19 decembrie 2013 și Sentința civilă nr. 922 din 21 mai 2015 ale Judecătoriei Sfântu Gheorghe).

30. Într-o altă opinie s-a apreciat, dimpotrivă, că refuzul intimațiilor-pârâți de a executa în continuare asemenea hotărâri, în care nu se prevede în mod expres cuantumul suplimentelor, quantum neprevăzut nici în lege, este justificat de un scop legitim, și anume acela de intrare în legalitate. S-a reținut că acel criteriu ce a stat la baza diferenței de tratament a fost unul obiectiv, nu subiectiv, intimații-pârâți realizând că nu au un temei legal pentru cuantificarea unor drepturi recunoscute în mod generic; faptul că la un moment dat s-a stopat plata unor sume de bani care nu erau prevăzute în titlul executoriu, neavând caracter cert, a fost justificat obiectiv de un scop legitim, iar metoda de atingere a acestui scop a fost adecvată și necesară. Nu apartenența la o categorie socioprofesională ori alte criterii determinabile au constituit motivul refuzului intimațiilor-pârâți de a acorda acele sporuri salariale, ci exclusiv necuantificarea explicită și expresă a sporurilor în cauză prin dispozitivul hotărârilor judecătorești, fiind vorba în esență de problematica executării unei hotărâri judecătorești care naște o creanță imprecisă, văduvită de câtimea indispensabilă. Această opinie corespunde și punctului de vedere al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (Decizia civilă nr. 591 din 18 iunie 2014 a Tribunalului Brașov — Secția I civilă).

IX. Jurisprudența Curții Constituționale

31. Curtea Constituțională nu a statuat asupra problemei de drept a cărei dezlegare se solicită.

X. Jurisprudența C.E.D.O. și a C.J.U.E.

32. În jurisprudența instanțelor comunitare s-a reținut, în mod constant, că discriminarea este acțiunea prin care unele persoane sunt tratate diferit sau lipsite de anumite drepturi în mod nejustificat, după anumite criterii, expres prevăzute de lege, și că nu orice diferențiere constituie discriminare.

33. Nu au fost identificate hotărâri relevante cu privire la problema de drept a cărei dezlegare se solicită.

XI. Raportul asupra chestiunii de drept

34. Prin raportul întocmit în cauză, conform art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă, s-a apreciat că nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 519 din același cod, pentru declanșarea mecanismului privind pronunțarea unei hotărâri prealabile.

35. S-a apreciat de către judecătorii-raportori că nu sunt îndeplinite condițiile existenței și noutății unei chestiuni de drept disputate într-un litigiu pendinte, de care să depindă soluționarea pe fond a cauzei. S-a arătat, în acest sens, că sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile prin care să se stabilească dacă un anumit comportament, manifestat de către un angajator în raporturile cu angajații săi, poate fi considerat ca fiind o discriminare, în sensul dispozițiilor art. 2 din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000, este inadmisibilă, fiind o problemă de aplicare, și nu de interpretare a unei norme legale, pe de o parte, iar problema de drept enunțată nu este nouă, de vreme ce a primit o dezlegare, prin hotărâri judecătorești care reflectă o jurisprudență neunitară, constantă în timp, de natură a lipsi de interes formularea unei cereri pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile, pe de altă parte.

XII. Înalta Curte,

36. Examinând sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, raportul întocmit de judecătorii-raportori și chestiunea de drept ce se solicită a fi dezlegată, constată următoarele:

37. Prealabil analizei în fond a problemei de drept supuse dezbaterii, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept are a analiza dacă, în raport cu întrebarea formulată de titularul sesizării, sunt îndeplinite cumulativ condițiile de admisibilitate în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, față de prevederile art. 519 din Codul de procedură civilă.

38. Potrivit acestor dispoziții legale, „Dacă, în cursul judecății, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, este nouă și asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată”.

39. Prin această reglementare au fost instituite o serie de condiții de admisibilitate pentru declanșarea procedurii de sesizare în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, condiții care trebuie să fie întrunite în mod cumulativ, după cum urmează:

- existența unei cauze aflate în curs de judecată;
- instanța care sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție să judece cauza în ultimă instanță;
- cauza care face obiectul judecății să se afle în competența legală a unui complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului investit să soluționeze cauza;

- soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată să depindă de chestiunea de drept a cărei lămurire se cere;

- chestiunea de drept a cărei lămurire se cere să fie nouă;

- chestiunea de drept nu a făcut obiectul statuării Înaltei Curți de Casație și Justiție și nici obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

40. Verificând condițiile de admisibilitate a sesizării formulate de Tribunalul Brașov, se constată că acestea nu sunt îndeplinite cumulativ, nefiind întrunită condiția existenței unei chestiuni de drept reale, de care să depindă soluționarea pe fond a cauzei.

41. Art. 519 din Codul de procedură civilă nu definește noțiunea de „chestiune de drept”. În doctrină s-a arătat însă că pentru a fi vorba de o problemă de drept reală, atunci când aceasta vizează o normă de drept, trebuie ca textul legal să fie îndoielnic, imperfect (lacunar) sau neclar. Prin urmare, sintagma „probleme de drept” trebuie raportată la prevederile cuprinse în art. 5 alin. (2) din Codul de procedură civilă, potrivit cărora „niciun judecător nu poate refuza să judece pe motiv că legea nu prevede, este neclară sau incompletă”. Chestiunea de drept supusă dezbaterii trebuie să fie una veritabilă, legată de posibilitatea de a interpreta diferit un text de lege, fie din cauză că acest text este incomplet, fie pentru că nu este corelat cu alte dispoziții legale, fie pentru că se pune problema că nu ar mai fi în vigoare.

42. Referitor la acest aspect, în doctrină s-a arătat, de asemenea, că, în înțelesul legii, chestiunea de drept a cărei lămurire se solicită trebuie să fie specifică, urmărind interpretarea punctuală a unui text legal, fără a-i epuiza înțelesurile sau aplicațiile; întrebarea instanței trebuie să fie una calificată, iar nu generică și pur ipotetică. În același timp, chestiunea de drept trebuie să fie reală, iar nu aparentă, să privească interpretarea diferită sau contradictorie a unui text de lege, a unei reguli cutumiare neclare, incomplete sau, după caz, incerte ori incidența unor principii generale ale dreptului, al căror conținut sau a căror sferă de acțiune sunt discutabile.

43. În cazul prezentei sesizări, întrebarea adresată Înaltei Curți de Casație și Justiție nu vizează o asemenea chestiune de drept punctuală, concretă, ci pretinde o interpretare abstractă, cu un ridicat grad de generalitate a dispozițiilor art. 2 din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000, și anume „dacă diferența de tratament din partea unui angajator, manifestată cu ocazia punerii în executare a unor hotărâri judecătorești, ce constituie titluri executorii de care beneficiază mai mulți angajați, în sensul că pentru unii angajați, beneficiari ai titlurilor executorii menționate, acestea au fost puse în executare voluntar, iar pentru alții, aflați în aceeași situație, s-a refuzat executarea, deși toate hotărârile judecătorești ce constituie titluri executorii vizează aceleași drepturi salariale, respectiv sporuri acordate pe baza acelorași temeieri de drept, în toate cazurile necuantificate, această diferență de tratament poate fi interpretată ca fiind o discriminare în sensul art. 2 din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000”.

44. Or, conform prevederilor art. 2 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000, prin discriminare „se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.

45. În doctrina și jurisprudența românească și europeană, s-a arătat că există o faptă de discriminare atunci când: o persoană este tratată în mod nefavorabil, prin comparație cu

modul în care au fost sau ar fi tratate alte persoane, aflate într-o situație similară, motivul acestui tratament constituindu-l o caracteristică concretă a persoanelor, caracteristică ce se încadrează în categoria „criteriului protejat”.

46. Pentru existența discriminării trebuie, așadar, îndeplinite cumulativ următoarele condiții: a) existența unui tratament diferențiat manifestat prin: orice deosebire, excludere, restricție sau preferință; b) existența unui criteriu de discriminare, de felul celor enumerate exemplificativ în definiția legală a discriminării; c) existența unui raport de cauzalitate între criteriul de discriminare și tratamentul diferențiat; d) scopul sau efectul tratamentului diferențiat să fie restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a unui drept recunoscut de lege; e) persoanele sau situațiile în care acestea se găsesc să se afle în poziții comparabile; f) tratamentul diferențiat să nu fie justificat obiectiv de un scop legitim, a cărui atingere se face prin metode adecvate și necesare.

47. Raportul de cauzalitate între tratamentul diferențiat și criteriul de discriminare presupune să se demonstreze că pretinsa victimă a fost tratată mai puțin favorabil decât alte persoane, aflate într-o situație similară, din cauză că deține o caracteristică ce se încadrează în noțiunea de „criteriu protejat”: rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex ș.a.m.d., sau orice alt criteriu al cărui scop sau efect este cel prevăzut de dispozițiile legale (*restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice*).

48. Pentru a se putea analiza dacă diferența de tratament invocată de autorul sesizării poate fi interpretată ca fiind o discriminare în sensul dispozițiilor art. 2 din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000, este necesară identificarea și prezentarea unuia din criteriile prevăzute de alin. (1) al acestui articol sau a oricărui alt criteriu a cărui finalitate este cea prevăzută de aceleași dispoziții legale, citate mai sus, criteriu

ce reprezintă temeiul aplicării de către angajator a tratamentului diferențiat.

49. În acest sens, în sesizarea instanței de trimitere nu se regăsește nicio referire la identificarea punctuală a acelor texte de lege lacunare ori controversate, care ar necesita preventiv o rezolvare de principiu. Instanța de trimitere trebuia să indice, în baza legii aplicabile în cauză, care ar fi, în accepțiunea sa, criteriul protejat, presupus a fi fost încălcat prin fapta angajatorului, justificând astfel demersul său procesual în vederea interpretării adecvate a textului de lege și legătura sesizării formulate cu soluționarea pe fond a cauzei. Or, în condițiile în care nu s-a arătat în ce fel norma legală este neclară sau primitoare de mai multe înțelesuri, care, de altfel, se impuneau a fi arătate în sesizare, orice demers, din partea completului investit cu soluționarea sesizării, de identificare a unui criteriu de discriminare și de aplicare a acestuia la situația dedusă judecătii, presupune o depășire a limitelor investiției prin efectuarea de verificări suplimentare ale situației de fapt, adăugând valențe noi în analiza sesizării, ceea ce legea nu permite, întrucât ar determina o judecată efectivă a cauzei, și nu un proces de interpretare a unui act normativ.

50. Rezultă că, față de modul în care este definită noțiunea de discriminare prin raportare la noțiunea de „criteriu protejat”, atât în dreptul Uniunii Europene, cât și în dreptul intern, sesizarea este inadmisibilă, întrucât în speța în care a fost formulată nu a fost invocat, identificat și prezentat acel criteriu protejat care ar fi determinat tratamentul mai puțin favorabil, considerat discriminatoriu, iar acest criteriu nu poate fi dedus nici din actul de sesizare al instanței de trimitere.

51. Înalta Curte de Casație și Justiție nu are, prin urmare, în lipsa indicării de către instanța de trimitere a criteriului protejat, toate elementele necesare în vederea pronunțării unei hotărâri cu privire la chestiunea de drept cu care a fost sesizată, neputând stabili, în mod generic, ipotetic, dacă un anumit comportament, manifestat de către un angajator în raporturile cu angajații săi, poate fi considerat discriminare, în sensul dispozițiilor art. 2 din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000.

52. Pentru aceste considerente, constatând că nu sunt îndeplinite cumulativ condițiile de admisibilitate prevăzute de dispozițiile art. 519 din Codul de procedură civilă, în temeiul art. 521 alin. (1) din același cod,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Tribunalul Brașov în Dosarul nr. 8.276/197/2014, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept:

„Dacă diferența de tratament din partea unui angajator, manifestată cu ocazia punerii în executare a unor hotărâri judecătorești, ce constituie titluri executorii de care beneficiază mai mulți angajați, în sensul că pentru unii angajați, beneficiari ai titlurilor executorii menționate, acestea au fost puse în executare voluntar, iar pentru alții, aflați în aceeași situație, s-a refuzat executarea, deși toate hotărârile judecătorești ce constituie titluri executorii vizează aceleași drepturi salariale, respectiv sporuri acordate pe baza acelorași temeiuri de drept, în toate cazurile necuantificate, această diferență de tratament poate fi interpretată ca fiind o discriminare în sensul art. 2 din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată.”

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 18 ianuarie 2016.

VICEPREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
IULIA CRISTINA TARCEA

Magistrat-asistent,
Aurel Segărceanu

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC

— Prețuri pentru anul 2016 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	1.310	360	131
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	1.640		150
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	2.460		220
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	470		50
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	1.880		170
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	1.750		160
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	600		55
8.	Colecția Legislația României	500	130	
9.	Colecția Hotărâri ale Guvernului României	800		75

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC

— Prețuri pentru anul 2016 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	60	150	380	910	2.000	550	1.380	3.450	8.280	18.220
ExpertMO	100	250	630	1.510	3.320	1.000	2.500	6.250	15.000	33.000

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	70	180	450	1.080	2.380	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	120	300	750	1.800	3.960	1.200	3.000	7.500	18.000	39.600

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	70 lei/an
--	-----------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
 IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
 și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
 (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
 Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
 Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
 bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
 Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

